

HIESA. Gaixotasunaren hedatzea bizkorra da batez ere Txinan, Vietnamen eta Indonesian

Gaitza izurri larri bihur daiteke aurki Asiako eta Pazifikoko herrialdeetan

Bilera hasi dute Melbournen 40 estatutako osasun ordezkariak, eta nahikoa ezkor azaldu dira

EPA
Prostitutak dira hiesak kutsatzeko arriskua duten taldeetako bat. Irudian prostituta batzuk ageri dira berentzako eta beren seme-alabentzako bizi baldintza hobekien eskatzen, Bangla Deshen.

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Asia hiesaren izurritearen atarian dagoela ohartarazi dute Nazio Batuek. Atzo Melbournen (Australia) Asia eta Pazifikoko VI. Nazioarteko Hiesaren Gaietako Kongresua abiatu zuten, eta adituek jakinarazi zuten lege, kontinente horrek jasango duen izurriteak Afrikarena gaindituko du.

Hesiak hautsiz lelopean antolatutako bilkuran, hilaren 10a arte, 40 herrialdeetako 3.000 aditu eta ordezkari mintzatuko dira hiesaren inguruan. Xedeetako bat, bilkurako kopresidente Robert Moodiek azaldu duenez: «Asia-Pazifikoko komunitate, politikari, talde erlijioso, mediku, gaixo, senitarteko eta biztanleria orokorra hiesaren kontrako borrokara lotzea da».

Kongresuak lau ardatz nagusi landuko ditu: gaitzaren tratamendua eta artatzea, prebentzioa, determinatzaile sozio-ekonomikoak, eta generoak eta sexualitatea.

Gaitza hedatzeko aukera

NBEren GIB/Hiesarako Programak (NBEHiesa) atzo txosten batean ezagutzera eman zuenez, Asian eta Pazifikoko gaitzak hedatzeko aukera han-

diak ditu, eta neurririk hartzen ez bada, arazo oso larri bihurtuko da.

Zenbait herrialdeetan, Vietnamen kasu, gaitzak izugarri egin

du aurrera. Esaterako, Ho Chi Minh hirian, prostituten artean bostetik bat bihurtu da seropositibo. Duela bost urte, aldiz, portzentaia hori ia hutsaren pa-

rekoa zen. Era berean, Txinako Guangxi probintzian egindako inkesta batek dioenez, prostituten artean infekzioa %90 handitu da.

Kasurik larrienak, baina, Kanputxean eta Birmanian aurkitzen dira. NBEk ezarritako populazioaren %2ko izurritebaremoaren gainetik pasatu da bertako kutsatuen portzentaia.

Zenbait eskualdetako egoera larriaz mintzo, Chris Beyrer adituak zera azpimarratu zuen: «Tailandiaren eta Txinaren arteko zenbait eskualdetan gizonezko helduen %10 baino gehiago daude GIB birusak jota. Hau Asiako pairatutako zernahi baino okerragoa da; kontrolarik at geratzen ari den izurritea da».

Gobernuek arazoa onartu eta neurriak hartzea nahi du NBEk

Egoera ikusita, eta gaitzaren hedaduraren abiadaz jabetuta, NBEk Asia-Pazifikoko herrialdeetako gobernuei eskatu die lehenbailehen arazoa onartze-ko eta neurri egokiak hartzen hasteko. «Gobernu askok diote ez dutela droga arazorik, eta beraz, ezta hiesik ere», arren-guratu zen NBEko Asia-Pazifikoko ordezkari Stephen Kraus.

HEDADURA

Mugarik aurkitzen ez duen gaitza

Inor ez dago salbu hiesaren zabalkundetik, NBEren txostenak homosexualak, drogazaleak eta prostitutak arrisku talde nagusitzat jo arren. Aurkeztutako datuek hala erakusten dute.

BOST PERTSONATIK BAT KUTSATUA. Asia-Pazifikoko eskualdeko bost lagunetik bat gaitzak jota dago. Eskualdean 6,5 milioi pertsona baino gehiago daude kutsatuta.

ARRISKU TALDEAK. Kongresuan banatutako txostenak dioenez, neurri prebentiboak hartu behar dira, batez ere homosexualen, drogazaleen eta prostituten artean.

ETORKINAK ERE ARAZOTAN. Arestiko giza taldeez gain, GIB birusa duten etorkinek ere arazo larriak dituzte Australian. Batik bat libanoarrak, vietnamdarak eta txinatarrak dira, eta beren komunitate etnikoetan diskriminatuak izateko beldurragatik ez dira tratamendu medikua jasotzera joaten.

GEHIEN ERASANDAKO HERRIALDEAK. Batez ere Papua Ginea Berria, Kanputxean, Txinan eta Birmanian ari da hedatzen hiesa.

PREBISIO EZKORRAK. Nazio Batuen iritziz, 2005etik aurrera gaitzak urtean 800.000 lagun hilko ditu.

OSASUNA

Lupu kasu batek alarma piztu du EEBBetan, 'bioterrorismo'-a ote delakoan

Agentziak | **WASHINGTON**

Floridan (EEBB) berriki lupuaren —antraxa— kasu bat agertu denetik alarma egoeran daude herrialde hartako osasun agintariak. Jakin badakiten arren kasu isolatu bat dela, lupua bakterio arras arriskutsua da. Lupua bioterrorismo gisa erabiltzeko 40 substantzien artean sailkatuta egoteak bat baino gehiago urduri jarri du EEBBetan.

Lupuak kutsatutako gaixoa 63 urteko estatubatuar bat da, eta motarik arraroena harrapatu du, hau da, amasketa bidezko lupua. Medikuek adierazi dutenez, eria gaitza tratatzeko botikekin artatzen ari dira.

Lupua eragiten duen *bacillus anthracis*-a azien-daren berezko gaitza da, eta oso gutxitan agertzen da gizakiengan. Usu, bila-kaera hilgarria izaten du.

Halarik ere, EEBBetako Osasun idazkari Tommy Thompsonnek nabarmendu du Floridako «kasu isolatu eta ez kutsagarri bat» dela.

Pakistanen sukar hemorragikoa izan daitezkeen lau kasu atzeman dituzte

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Munduko Osasun Erakundeak (MOE) atzo ezagutzera eman zuenez sukar hemorragikoa izan daitezkeen lau kasu harapatu dituzte Pakistango ekialdean, Afganistanekin muga egiten duen eskualde batean, hain zuzen.

Eriei egindako analisiak Islamabadeko Osasun Institutura bidali dituzte, benetan sukar hemorragikoa den egiazta dezaten.

Sukar hemorragikoa 1944an agertu zen lehen aldikoz, Krimean (Ukraina), eta hurrena 1956an atzeman zuten Kongon. Birusa azientari atxikitzen zaizkion kaparrek hedatzen dute, eta nagusiki animalien artean kutsatzen da, baina gizakiei ere erasan diezaike.